

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 8 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A zágrábi zavargások és a magyar kormány

A zágrábi zavargások nemcsak az ottani polgári és katonai hatóságok lanyhaságáról tettek tanubizonyságot, hanem egy nagy csalódással is gazdagították a magyar közvéleményt.

Eddig azt hittük és mindig is világgá kürtölték, hogy Zágrábban „erős kéz“ képviseli a magyar koronát és hogy gróf Khuen-Héderváry valóságos providenciális férfit, akit pótolni valósággal lehetetlen.

Éppen ez a közhit eredményezte azt, hogy Tisza Kálmán bukása óta a magyar kormányok nem igen törődtek azzal, hogy mi történik Horvátországban. Hisz ott volt a „providenciális“ férfit, aki hiven szállította a magyar országgyűlésbe a negyven horvát

mamelukot, akik mindig a legerősebb várát képezték a szabad-
 elvű kormányok többségének. —
 Ennek fejében azután hagyták
 Khuen-Héderváry grófot korlátlanul „uralkodni“.

Husz éves báni hivataloskodása a legszomorubb eredményeket mutatja fel. A magyar állameszme még a Bach-korszakban sem volt olyannyira agyon-silányitva Horvátországban, mint éppen most. Ma odáig jutottunk, hogy Zágrábban még magyarul beszélni is életveszedelemmel jár az illetőre nézve.

Az „erős kéz“ azonban más irányban is mutatkozott. Khuen-Héderváry a mindinkább elhatalmasodó horvát ellenzékkel szemben a szerb lakosságot igyekezett magának megnyerni és el is ért annyit, hogy ezek kivétel nélkül kormánypárti képviselőket küldöttek a tartománygyűlésbe. Ebből

indultak ki a horvát és szerb faj közti surlódások és ellentétek, melyek a mostani anarchiára vezettek. Ez is Khuen-Héderváry bán műve.

Ezek után most már kérdjük a magyar kormányt, mint a magyar korona országai integritásának és nyugalmanak legfőbb őrét, vajjon továbbra is az eddigi nembánomsággal fogja kezelni a horvát ügyeket? Nem látja-e, hogy a horvát-országi szerbek üldözése rossz vért szülhet a Magyarországon élő két milliányi szerb lakosságban, mely pedig lojális hiva a magyar állameszme-nek és államiságnak?

Minden esetre a mostani szomorú események után az első dolga volna a kormánynak, hogy Khuen-Héderváry helyébe igazán erős kezű és tiszta fejű embert nevezzen ki horvát bánnak.

Kardliliomok.

Irta: **E. Legouvé.**

Egyszer meglátogattam egy muzsikusz barátomat, aki elvonulva élt a világnak egy csöndes kis zugában és csak olyankor hallottunk fölöle hirt, mikor egy-egy csodálatosan szép, szomorú dala bejárta a világot.

Az én barátom sokat csalódott életében...

Nem is tudom, hogy találtam rá magányára. Nekem is fájt valami, én is futottam az emberek elől s bolyongásaimban a véletlen utamba hozta annak a másik szenvedő embernek tanyáját.

Nyár utója volt. Már érzett az ősz szomorú hangulata, itt-ott öröknýr uszott a napsugaras levegőben, de a haldokló természet töméntelen virággal árasztotta el önmagát, hogy közeledő hervadását palástolja. Akár csak egy vénülő, szép, kaczer

asszony, aki arcza fonyadását kendőzgeti.

Örültünk is egymásnak barátommal, nem is. De azért befogadott a fedele alá és csöndes gyformaságban néztük a napok pergését. Az együttélés azonban lassan közelebb hozott egymáshoz és egy napon, a terrazon ülve beszélgetni is kezdtünk.

Nem akarja hallani az én kardliliomaim énekét? — szölt barátom minden bevezetés nélkül.

— Az ön kardliliomainak énekét? — kérdeztem meglepetéssel — hogy értsem ezt?

— Jöjjon!

Lementünk a kertbe s barátom oda vezetett egy lilomágy elé. Ezernyi hófehér virág hajladozott a gyöngye szellőben és édes, fűszeres illatuk valami mondhatatlan, jóleső érzést keltett a lelkemben.

Mind a ketten hallgatva, magunkba sülvedve álltunk jó ideig. Ugy éreztem, hogy közönséges emberi szóval nem tudnék

beszélni, csak valami dal, valami nagy, fájdalmas melódia tudná kifejezni azt, amit sejtetek.

Végre barátom hangja törte meg a csöndet. A karjait kitérta s hangjában valami fájdalmas emlék, valami nagy-nagy keserűség visszhangja reszketett, mikor beszélni kezdett:

— Kint voltam a világban az emberek között. A lelkem tiszta volt, érintetlen és tele volt rajongással, hittel. A hitemet elvették tőlem, a tisztaságomat beszenyezték, a rajongásom elmúlt s a lelkemet megtépdesték. Nem tudtam érezni többé; ami az élet dalban, melódiában élt bennem, s amit kitudtam fejezni, az csonkán, fájdalmasan zsongott a lelkemben és vergődésemnek nem birt hangja kelni.

Idejöttem, elbujtam a szomorúságommal, nem akarom, hogy szánjanak azok, akik kifosztogattak, akik elvették tőlem a dalt, akik megrontották a lelkem tisztaságát.

Legnagyobb választékban Pongrácz Géza papirraktárában Debreczen.

Az összes iskolák részére: Író, Rajzfüzetek és Tömbök, Rajztáblák, Vonalzók, Árpád és Richter-féle körzők
 Fiumei-rajzpapír, Rajzminták, Tuschok, Radirgumi stb. Legolcsóbb árakban.

A debreczeni Kossuth-ünnep estéje.

A lámpionos menet.

Debreczen, szeptember 6.

(*Saját tudósítónktól*) A magyar nemzet nagy ünnepétől, a melyből az ország szíve: Debreczen hazafias lelkesedéssel, impozáns módon veszi ki a maga részét, immár csak napok választanak el bennünket. Megmozdult az alföld hatalmas metropolisza s a készülődő ünnepség egyes mozzanatai fényes tanubizonyosságot tesznek arról, hogy ebből az ünnepségből lelkesedéssel veszi ki mindenki a maga részét.

Tegnap délután a debreczeni Kossuth-ünnepséget megnyitó lámpionos menet rendező bizottsága tartott ülést a városháza tanácstermében. Ez az ülés is fenséges tanubizonyossága volt annak, hogy Debreczen egyes testületei milyen készségesen járultak azon áldozathoz, a melyet a kegyelet oltárán mutat be a magyar nemzet.

A rendező bizottságnak nem áll pénz a rendelkezésére, de az nem volt akadály a fényesnek tervezett lámpionos menet keresztülvitelében. Az ülésen képviselt testületek elnökei sorra állottak fel s egymásután jelentették be, hogy a saját pénztáruk terhére melyik egyület hány lámpionnal vesz részt a ragyogónak ígérkező menetben.

A mindvégig hazafias lelkesedéstől áthatott bizottsági gyűlés lefolyásáról az alábbiakban ad számot lapunk tudósítója:

A gyűlés megnyitása.

A debreczeni Kossuth ünnep előestéjén tudvalevőleg fényes kivilágítás ragyogja be Debreczen, utcáit és házait. Abban, hogy ez meglepően szép, emlékezetes legyen, a

világítási bizottság már megtette előkészületét. A kivilágítás egyik kiegészítő részét képezi majd a lámpionos menet is, amelynek szervezése, berendezése és összeállítása sával foglalkozott tegnap délután a Boczán Elemér elnöklete alatt üléselő bizottság.

Boczán Elemér, mikor megnyitotta a gyűlést, örömmel mondott köszönetet a meghívottak nagy érdeklődéséért, mert ebben már garanciát lát a sikerre. Annál szomorúbban konstatálja, hogy a lámpionok beszerzése körül kevés eredményt tudott elérni.

Bejárta a főváros összes vállalkozóit, lámpion kereskedőit, de a Kossuth Lajos arcképével ellátott lámpionok készítésére nem vállalkozott egy sem, sőt ezek a kereskedők arra sem kötelezheték magukat, hogy a jelzett időre nemzetiszinű lámpionokat állítsanak elő.

A bizottságot azonban felszabadította aggodalma alól Dávidházy Kálmán, aki a szükségelt lámpionokat a jelzett időre elkészíteti.

Boczán Elemér ezután azt jelentette be, hogy csak ötszáz lámpion áll a bizottság rendelkezésére. Ez pedig kevés egy fényes menethez. Pénz nincs erre a célra, az ünnepélyrendező nagy bizottság az eddigi költségekre is maga vállalt kezességet, nagyobb teherrel tehát ez a bizottság sem sujtható.

Az újabb aggodalmat pedig a jelenlévő egyesületi elnökök oszlatták el, akik egymásután ajánlották fel, hogy pénztáruk javára hány lámpionnal gazdagítják a menetet.

Csakhamar tekintélyes számra rugott ez. Az ötszáz lámpionhoz a kereskedő társulat részéről *övenet*, a Szent László-dal-egylet részéről *harminczat*, a Petőfi-dalkör részéről *harminczat*, az ipartestület részéről *nyolczvanat*, a gözmalmi munkások részéről *harminczat*, a függetlenségi kör részéről *huszat*, az iparoskör részéről *huszat*, a munkás dalegylet részéről *huszat*, a Zion-egylet részéről *övenet*, a máv. altisztikör részéről *harminczat*, a szárnyaskerek asztaltársaság részéről *huszat* ajánlottak fel.

Mikor ezt örömdetesen vette tudomásul a bizottság, a menet gyülekezési helyét

és utirányát állapították meg. E szerint a lámpionos menet gyülekezési és összeállítási helye a kollegiumi udvara lesz. Ott gyülekeznek az egyes testületek lobogóik alatt s a lámpionokat is ott osztják ki köztük.

Fél hétkor zenével indul a menet, végig halad a főutcán és Hunyadi-utcán az új állomás épületig. Ott a köröndöt megkerüli s a Deák Ferencz-utcán keresztül halad vissza a városház elé. A menet ott megáll. Az összes dalárdák csoportot alkotnak s Mácsay karmester vezetése mellett eléneklik a *Szózatot*, *Hymnust* és a *Ne sírj, ne sírj Kossuth Lajos* kezdetű dalt. — A lámpionos menet ezután eloszlik.

Végül a bizottság a menet rendezőit választotta meg. Boczán Elemér elnöklete alatt rendezők lettek: Tóth Kálmán, Kozma László, Publik Ernő, dr. K. Szalay Béla, dr. Varga Lajos, Barcza Barna, Horkay Lajos, Szabó József, Nagy Sándor, Nánássy Lajos, Somossy László, Sesztina Jenő, Dávidházy Kálmán, Blaskovich Mihály, Gazda Dezső, Görömbey Péter, Hauer Bertalan, Lendlbauer Kálmán, Richer Károly, Csúrka István, Jankovich Sándor, Serly Ede, Pogány Ármán, Kabay György, Kocsár Gábor, dr. Derakassy István és Csugány Gábor.

A gyűlés ezzel véget ért.

Krónika.

Költemény a nyíltérben. Ez a rovat, melynek humora soha ki nem apad. A nagyenyedi „Közérdek” című heti lap legutolsó számában olvassuk:

*Nyíltér.**

Buzásbocsárd magyarsága
Talált ám a jó tanítóra!
Ki az illemtet úgy tartja,
Hogy kalapját fején hagyja
És úgy tanít az osztályba.

Szépen kérem a tautitót,
Vegye hát le a kalapot!
S úgy tanítsa a magyar sarjadékot,
Mert sok szépet, nemeset és jót
Csak úgy taníthat, ha leveszi a kalapot.

Bartha Jenő.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Rejtélyes milliók. Lakodalmas házban történt ez a kis jelenet. A nászünnepségnek vége volt és az örömapa egy kis bizalmas beszélgetésre vonult vissza az újdonsült férjjel. A fiatal ember kezdte a szót és udvariasan, de kellő határozottsággal sürgető czélzásokat tett a hozomány kiutalványozására vonatkozólag. Az após hossz bb himezés-hámozás után az erszénye után nyult, de mielőtt kiolvasta a pénzt, egy kis vallatásba fogott.

— Hát fiam, — kérdezte az após — most már tudni akarom, hogy leszünk azokkal a milliókkal?

— Miféle milliókkal? — kérdezte zavarral a fiatal férj.

— Már nem is emlékezik? Amikor a házasságról beszélünk, maga esküvel erősítette, hogy milliók vannak a háta mögött.

Eleinte fájt, nagyon fájt, sokat szenvedtem. És lássa, amit az emberek között elfeljtettem, azt a virágok között újra megtanultam. Oh a virágok annyi mindenre megtanítják azt, aki megérti őket.

Nézzé itt ezeket a liliomokat. A színük, a formájuk, az illatuk, hát nem dal ez? Nem érti ön, hogy itt e virágok között az emberi szó kevés, kifejezéstelen. Nem zsong az ön lelkében valami, valami, ami semmihez sem hasonlítható, ami olyan mintha egy támadó dal lenne. Ez a virágok zenéje. A nagy, az egyetlen, igaz melódia...

Barátom elhallgatott, feje a mellére süllyedt. Aztán ismét rám tekintett és szomorú arca lassan felderült, mintha egy halavány, bágyadt mosolygás is derengett volna rajta.

— Tudja, hogy mi az én első dolgom, hogy ha reggel fölkelek? Lefutok a kertbe, ki a mezőre és halomba szedem a hajnalban fakadt virágot. Hazatérve nagy bokrétát kötök belőle és odateszem az asztalomra egy széles vázába; aztán dolgozom.

És a virágok segítenek nekem. Színük, illatuk átárad a lelkembe, tele zsongják dallal, megnyugtannak, lecsendesítenek, s ebben a tökéletes harmóniában, amikor semmi sincs bennem, ami földi, sárhoz, rög-höz tapad, ami keserű, akkor újra érzem ami a régitisztaságot és dallá olvad lelkemben az érzés.

Meggyógyultam és gyógyulásomat a virágoknak köszönhetem. Egy szegény falusi kertész tanított meg ismerni őket, aki maga is nagyon szerette a virágokat és én egész életemmel hálálom meg ez egyszerű embernek, hogy barátokat adott nekem, mikor nem volt egy barátom se.

A virágokat pedig szeretem és ápolgatom — szeretettel, hűséggel viszonzom jószágukat, mert úgy hiszem, nekik is fájna, ha elárulnám őket, amint engemet árultak el az emberek, akiknek én is dalt mondtam, mint a virágok nekem...

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arzporát (pouder) mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arc-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizs-porról. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arc-bőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-zsínben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arzporait: Berlini Felpouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — Velutin Pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 koroms.

Én megkérdeztem, hogy érti azt és maga azt mondta, hogy nem árulja el a titkot, de esküvő után szint fog vallani. No halljuk, tovább nem tűrök titkot. Láthatja, hogy bizalommal voltam, odaadtam a leányomat, hát most halljuk, mi lesz a milliókkal?!

— Hát kedves apósom, izé, hogy is mondjam — felelte hebegve a férj — én nem hazudtam. Amikor a milliókról beszéltem, azok tényleg a hátam mögött voltak. Akkor ugyanis az osztrák-magyar bank Arany János-utczai háza előtt állam...

Terjed a zavargás Horvátországban.

— Saját tudósítónktól. —

A zágrábi szomorú eseményekhez hasonlóan Sziszekén is kiütött a zendülés. Tegnap este — írja levelezőnk — nagy néptömeg verődött össze a piac téren. A tömeg leginkább iparos legényekből és napszámósokból állott, a kik botokkal felfegyverkezve végig vonultak az utcákon, a szerb kereskedők üzleteit betörték és fosztogatták.

A kivonult városi rendőrség nem volt képes a zavargókat szétoszlatni; a megvadult tömeg visszazoritotta őket a városházára. A városi rendőrkapitány erre a csendőrparancsnoksághoz fordult, honnan egy szakasz csendőr vonult ki a helyszínére. Kiket azonban a fosztogatók középórával fogadtak. Minthogy a csendőr parancsnoknak a szétoszlásra intézett többszörös felszólítása eredménytelen maradt s e közben két csendőrt kődobással a fején súlyosan megsebesítettek, a csendőrség a tömeg közé lépett és négy ember súlyosan megsebesült.

A lövés után a zendülők szétfutottak, ott hagyva a négy súlyosan sérült Csevicz György, Karanovicz Márk, Rásztics József és Kutyák János munkást, kiket a kórházba szállítottak. Este 10 óra tájban a szétzavart tömeg ismét összeverődött, de ekkor már számuk megkétszerezedett. A csendőrparancsnokság megkeresésére azonban ekkor már kivonult a katonaság és a zendülők szétoszlattak. Egész éjjel czirkál a város utcáin. A katonaság szakaszonként van beosztva egy-egy őrzőjáratba s mindenik szakaszhoz 2 csendőr van beosztva, úgy czirkálnak a városban.

A fosztogatás alkalmával Maximovicz Milán és Szt. Janovicz Sándor kereskedők üzleteit kifosztották s a mit el nem vihettek, azt összetörték. A nép között czédulák vannak forgalomban, melyen a szerbek kiirtására hívják fel a horvát népet. A zendülők közül többet letartóztattak. Másnap a nép nyugodtnak látszott, de este ismét nagyobb szabású zendülést várnak, a miért a katonaság és csendőrség készenlétben van.

Egyház és iskola.

Uj tanárok a tanonciskolában.

Az iparos tanonciskola felügyelő bizottsága tegnapi ülésén választotta meg a két új rajztanárt. Bosznay István utóda ideiglenesen, egy évi időtartamra. Nagy Imre tanító, a gépipar új rajztanára pedig Pogány Kornél máv. mérnök lett, kiben a tanonciskola a legképzettebb erők egyikét nyerte.

A theologusok alapvizsgái. — A theologusok tudvalevőleg csak a második év végén teszik első alapvizsgájukat. Ez a vizsga azonban rendszeren a harmadik év elejére marad, mert a két esztendőn át

fölhalmozott anyag megtanulása óriási munkát igényel. A debreczeni főiskola theológiáján tegnap kellett volna megkezdődniök ez alapvizsgáknak, az igazgatóság újabb intézkedése folytán azonban csak e hó 23-án veszik kezdetüket.

A polgári iskola. Debreczen legifjabb tanintézetében, a polgári iskolában folyó hó 8-án kezdődnek az előadások. Az iskola igazgatósága, hacsak az ezutáni jelentkezések feltétlenül szükségessé nem teszik, mellőzi ez évre a paralel osztályok létesítését. Az intézet két osztályának így is lesz mintegy száz növendéke.

Alkotmányos élet a főiskolában. A diákság közt hatalmasan folyik a különböző tisztségek jelöltjei érdekében a korteskedés. A legnagyobb érdeklődés a „Felsőbb Tanulók Olvasó-egylete” könyvtárnoki állása iránt nyilvánul. Ez a kollégiumnak úgy szólván vezére s a mellett állása szép javadalmazással is jár. Az ifjuság szinte egyhangú lelkesedéssel Vida Zoltán 3. jh.-t, a főiskola legkitünőbb jogászát óhajtja e vezértisztségre s az ő zászlója alá sorakozik. Az ellenpárt elenyészően csekély. Vida Zoltán megválasztása bizonyos. — A főgymnásiumi tornakör elnökjelöltje Sulyok Sándor, a kinek szintén tekintélyes pártja, őt ez állásra a tornászásban való képzettsége s erélye teszik méltóvá. Ellenjelöltje László János főgymnásiumi tanuló.

Egyháztanácsi gyűlés. A debreczeni ev. ref. egyház szeptember hó 7-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor, az egyház tanácstermében, Kiss Áron püspök elnöklete alatt presbyteri gyűlést tart, melynek főbb tárgyai a következők: A „Corda Fratres” nemzetközi diákszövetség debreczeni konzulatusának megkeresése 1000 korona segély megszavazása iránt. Az ispotály torony tetejének építésére felkért küldöttség előterjesztése a vállalkozóval tartott érintkezés eredményéről. A koldusápolpai pénztárnál az apadás megszüntetése tárgyában véleményadásra küldöttség választása a folyó évi 1137. P. sz. végzés folytán. A gazdasági bizottság f. é. 811. sz. végzése az ingyeniskoláztatási pénztárnál rendkívüliekre előirányzott összegre nézve előállott tulkiadás tárgyában. Az ösztöndíjhozó állandó bizottság jegyzőkönyvei a február 18. és július 4-ik napján tartott bizottsági ülésekről.

Tanulók táncmulatsága.

Debreczen, szept. 6.

Azok a tanulók, akik a szünidő alatt Szaó Miklós jóhírnevű táncztanító tánciskolájában tanultak, próba báljukat tegnap este tartották meg a Margit-fürdő disztermében.

A Magyar szótól egy 7 éves kis leány: Hajnal Ilonka lejtette, a mi a közönséget egészen meglepte. Az ügyes kis leány igazán dicséretre méltó. A jó kedv világos virradtig tartott s a hölgyek és urak az utolsó percig a legjobb hangulatban mulattak.

A kitünően sikerült mulatságon hatvan pár tánczolta a négyeseket. A megjelent hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: Szabó Miklósné, Neuman Henrikné, özv. Szabó Jánosné, Baranyi Györgyné, Nyíri Sándorné, Tóth Mihályné, Moskovicz Hermanné, Barta Jánosné, Szabó Andrásné, Horváth Istvánné, Nagy Antalné, Csanádi Edéné, özv. Percz Józsefné, Gö-

möri Lipótné, Kovács Balászné, Biró Jánosné, Lechner Károlyné, Ökrös Mihályné, Pajtás Istvánné, Böszörményi Imréné, Arany Lajosné, Pap Józsefné, Kálmánczi Gáborné, Gellért Józsefné, özv. Benke Jánosné, özv. Kriszte Péterné, Némethi Jánosné, Kovács Kálmánné, Kovács Ferenczné, Varga Istvánné, özv. Kiss Kálmánné, Kovács Jánosné, Győrfi Henrikné, özv. Pongor Istvánné, Bör Mihályné, Juhász Ferenczné, özv. Spuler Antalné, Némethy Károlyné, özv. Jóna Imréné, Markó Imréné, Nagy Miklósné.

Leányok: Hajnal Ilonka, Szabó Mariska, Szabó Rózsika, Szabó Mariska, Baranyi Piroska, Nagy Mariska, Nagy Róza, Gellért Erzsike, Neumann Rózsika, Neuman Berta, Moskovicz Szeréna, Récsy Annuska, Varga Erzsike, Szabó Ilonka, Szabó Teréz, Kovács Juliska, Rózsa Irma, Gömöri Gizella, Kovács Rózsika, Balázs Zsuzsika, Bagdi Mariska, Lechner Mariska, Pajtás Regina, Erdős Erzsike, Ökrös Ilonka, Böszörményi Rózsika, Nagy Rózsika, Serdült Erzsike, Némethi Ilonka, Tóth Juliska, Kovács Erzsike, Kovács Juliska, Varga Ilonka, Kiss Ilonka, Kiss Margit, Kovács Zsuzsika, Győrfi Jolánka, Pongor Teréz, Bör Rózsika, Pongor Mariska, Juhász Róza, Tóth Teréz, Spuller Ilonka, Némethi Mariska, Jóna Erzsike.

SPORT.

Debreczen sportünnepe.

A holnapi versenyek.

Debreczen, szept. 6.

(Saját tudósítónktól.) Debreczen legizmosabb sportegylete, a D. T. K. E. holnap rendezi első nagyszabású versenyét az új sporttéren, melyet ez alkalomból avat fel az egyesület.

Hatalmas, nagyszabású verseny lesz ez a két napos meeting. A főváros és a vidék legelőkelőbb verse yzöi jönnek Debreczenbe, a mely még tiszta föld, tájában most indul igazi virágzásnak a torna.

Az egyesület most nyomtatja ki a teljes programot. E programból közöljük a következő adatokat:

A 2000 méteres (4 kör) megnyitó kerékpárversenyben a vendégek közül Katzer, Háringás, Püspöky, Trisch, Komjáthy, Petkovich, Posszert és Vadas Hugó vesznek részt. E versenyben két előfutam lesz. — A súlydobásban Kovács Nándor, Ruda, Bernáth, Coray, Crettier és Gönczy, — az 500 méteres kerékpáros főversenyben Katzer, Petkovich, Posszert, Frisch, Püspöky, Háringás, Vadas és Komjáthy Dezső, — a magasugrásban Vajda, Gönczy, Kovács, és Bernáth, a síkfutásban a két Hellmich, Vajda, Gönczy, Siró és Bernáth vesznek részt a vendégek közül.

A legismertebb nevek a fentiek sport világunkban. A debreczeni versenyek országos jellege fényesen kidomborodik e nevezések folytán. A D. T. K. E. fejlődésére nézve elsőrangú közrehatás a holnapi és holnaputáni verseny.

A fővárosi és vidéki versenyzők részint ma este, részint holnap reggel érkeznek Debreczenbe. — Isten hozta őket!

A versenyek tiszteletdíjai. Az országos debreczeni versenyek egyes számainak tiszteletdíjai tegnap óta láthatók a Varga- és Flascner-czég kirakatában. Gyönyörű, értékes tiszteletdíjak ezek. Masszív művi ezüst értéktárgyak. A legszebb közöttük a sulydobás és magasugrás tiszteletdíja: ezüst kancsó és ezüst korsó.

Elmaradt a füles-labdaverseny. A füles-labdaverseny részvétlenség miatt lemaradt a versenyek soráról. Az új programmon már nem is szerepel ez a versenyszám. A D. T. és K. E. füles-labda csapata azonban nem oszlik fel, folytatja tovább is tréningjét s talán sikerülni fog megkedveltetni ezt a játékot, melynek talán legnagyobb jövője van az összes játékok között.

A versenynéző közönség figyelmébe. A. D. T. K. E. elnöksége ezúton értesíti az országos versenyek nézőközönségét, hogy a kibocsátott jegyeken tévedés folytán nincs feltüntetve a nap, melyre a belépő jegyek érvényesek. E helyen jelzi tehát az elnökség, hogy a jegyek a versenyeknek csak egy-egy napjára (vagy vasárnap, vagy hétfő) érvényesek.

Gönczy Lajos nevezett. A magas- és távolugrási versenyek kvalitása hihetetlen mértékben felszökkent arra a hirre, hogy Gönczy Lajos, a monarchia legjobb ugrója is nevezett a versenyekre. A nevezés határidőn túl érkezett ugyan, de az elnökség a versenyek sikere érdekében elfogadta azt. Gönczy tudvaleg 190 cm. magasságot ugrott.

A társasébedek és vacsorák. A programmok szerint első nap az Angol-Királynő-, második napon a Bika-szálloda éttermében lesz diszebed a vendégek tiszteletére. Mindkét este pedig á la carte vacsora, Ottó Sándor vasuti restaurációjában. Az ebédeken a városi tanácsot s Debreczen közönségét Komlóssy Arthur fogja képviselni.

Berzeviczy Albert nálunk. Berzeviczy Albert, volt államtitkár, az Országos Magyar Tornaszövetség elnöke holnap Debreczenbe érkezik és végignézi mindkét napon a versenyeket. Berzeviczy hivatalosan képviseli a tornaszövetséget azon alkalomból, hogy az új debreczeni sport-teret felavatják. — Berzeviczyvel együtt jön Jász Géza, a szövetség titkára is.

Arad-Debreczenben. Arad sportéletének minden nevesebb képviselője Debreczenbe érkezik ma este. A vidéki vendégek közül legnagyobb számmal az aradiak jönnek versenyekre. Körülbelül tizenöt versenyző nevezett. Az aradiak debreczeni tartózkodásának előkészítésére tegnap városunkba érkezett az A. T. E. titkára. A Meteor-Clubot, Arad legizmosabb együletét a kerékpárversenyben Peskovich Vilmos, Dél-Magyarország volt bajnoka képviseli.

UJDONSÁGOK.

Letartóztatott szélhámos.

Rossz utra tévedt ifju.

Debreczen, szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Egy szélhámost tartóztatott le tegnap a rendőrség Stekli Zoltán, 24 éves, volt kereskedősegéd személyében, a ki furfangos mesterségét már hónapok óta üzte, megkárosítva vele nem egy helybeli kereskedő czéget.

A zülésnek indult ifju hajdan jobb napokat ért. Szülői derék, tisztelettel körülvevett egyének, a kik fiukat rossz hajlamai miatt már régebben kitagadták, sőt a bűnügyi osztálynál is tettek ellene feljelentést. A romlott lelkű ifju gyorsan haladt a lejtőn s mind jobban süllyedt, míg végre tegnap csalásért letartóztaták. Nyomába Györffy Aladár vaskereskedő vezette a rendőrséget, a ki maga is a károsultak közt szerepel.

Az esetről különben tudósítunk a következőket közli velünk:

A csalás felfedezése.

A debreczeni kereskedőkhoz hónapok óta eljárt egy csavargó kinézésű ember, aki különböző, közeli vidéki városokból megrendeléseket hozott. — A kereskedők minden gyanu nélkül kiszolgáltatták a kívánt árut, mert a megrendelő lapon alá írt czéget jól ismerték. Valamennyi olyan volt, akik korlátlan hitelt nyitottak. Pár nappal utóbb értesítették a megrendelő czéget, hogy kivánságának eleget tettek, a megrendelt árut kiszolgálták és értékét számlájára írták.

A tiltakozó válasz persze nem késett soká, melyben a vidéki czég kijelenti, hogy semmiféle megrendelést a kérdéses czégnél az utóbbi időben nem tett. A csalás nyilvánvalóvá lett, de a tettes nem került kézre.

A csaló nyomában.

Tegnap előtt újra egy ismeretlen, zülött kinézésű alak tért a Tóth Gyula vaskereskedésébe. Egyenesen Györffy Aladárhoz ment, akinek átadott egy megrendelő-levelet, amelyben Körner Béla, h.-szoboszlói kereskedő 10 klg. forrasztó-ólmot rendel s a megrendelést kéri a levél átadójának kiszolgáltatni.

Györffy azonnal tisztában volt a csalással, mert a mult hó végén ugyan ilyen módon csaltak ki tőle 20 klg. ólomsörétet. Intett Sági Béla könyvelőjének, hogy az árut szolgáltatassák ki, titokban pedig megbizta tanulóját, hogy a gyanus embert távozásakor kövesse nyomon mindaddig, míg meg nem tudja, kinek adja át a kiszolgált árut.

A zülött kinézésű alak az üzletből távozva, a Piacz-utcán levő Lindenfeldné szatóc-üzletébe tért be. A tanuló jól látta, hogy az üzletben egy elegánsan öltözött urhoz ment, akivel néhány szót váltva, együtt sietve távoztak.

Míg a tanuló oda járt a gyanus alak után, az alatt Györffy Aladár a rendőrségre sietett és jelentést tett az esetről.

Az elfogatás.

A csalók Lindenfeldné üzletéből távozva, ügyes furfanggal kijátszották az őket nyomon követő tanuló éberségét és

eltűntek szemei elől. Nem tehetett egyebet, mint visszament az üzletbe, ahol elmondta a történeteket. A rendőrség nyomában megindította a kutatást a menekülő után. Azonnal megjelentek Lindenfeldné üzletében, ahol megtudták, hogy a keresett és elegánsul öltözött fiatal ember nem más, mint Stekli Zoltán kereskedősegéd. Az után nyomról-nyomra ráakadtak a csalóra, rögtön letartóztatták és a rendőrségre kísérték a hűledező fiatal embert.

A vallomás.

Stekli Zoltánt Mile Pál rendőrfogalmazó elé kísérték, aki előtt töredelmes vallomást tett. Beismerte, hogy a csalást ő követte el, de nem tehetett másképp. Hónapok óta keresett alkalmazást, de nem kapott, az éhség kinozta, ruhája is lerongyolódott már. Ekkor fogamzott meg agyában a csalás gondolata. Az így szerzett árut eladta s azok árából ruhát és élelmet vásárolt.

Csalásait már hosszabb idő óta üzte. Sokakat becsapott, de a nevek nem emlékeznek.

Steklit visszavezették czellájába s a vizsgálatot ma folytatják ellene.

A rendőrség e helyen figyelmezteti az érdekelteket, hogy akikkel szemben hasonló módon követtek el csalást, azok panaszaikat még a mai nap folyamán tegyék meg, mivel a vizsgálatot ma befejezik és az iratokat az ügyészséghez teszik át.

* Bizottsági ülés a kamarában.

A kereskedelmi- és iparkamara székház-avató ünnepét előkészítő albizottságok állandóan permanenciában vannak. Egyik bizottság Szávay Gyula titkár elnöklésével tegnap az iparmuzem végleges berendezéséről tárgyalt. Az iparmuzem számára különben már megérkeztek a kamara területén üzemből levő gyárak fényképei. Hü képet nyújtanak egy csoportban a kamara területének gyári iparáról. Az elszállásolási bizottság elnöke: Hauer Bertalan is befejezte már munkáját, valamennyi kamarai vendég elhelyezéséről gondoskodva van.

* **Ülés az ipartestületben.** Az ipartestületben tegnap délután ülésezett a békéltető bizottság, Bereczky Lajos rendőrfogalmazó elnöke alatt. Folyó ügyeket intézett el a bizottság.

* E. Kovács Gyuláné a Csokonai körnél.

E. Kovács Gyula, a kiváló tragikus színész és ismert nevű kultó, csodás ragaszkodással viseltetett Debreczen iránt, a hol élete legszebb éveit, a diák-esztendőket töltötte. Debreczen iránti szeretete — úgy látszik — örökségül szállott özvegyére, E. Kovács Gyuláné urnőre, a ki egészen férje szellemének hódolt, midőn 4 darab érdekes iratot küldött a Csokonai körnek megőrzés végett. Mindenik irat debreczeni vonatkozású, sőt közülök kettő éppen a Csokonai körrel van szoros kapcsolatban. Az egyik irat E. Kovács Gyulának 1854—5. évi gimnáziumi bizonyítványa, a második cétus-szabályokat foglal magában, a melyeket a IX. számú kollegiumi szoba diák-lakói állapítottak meg magukra nézve, a harmadik és a negyedik E. Kovács Gyulának saját kezeirása, azon üdvözlő beszédnek és Debreczent dicsőítő költeménynek a szövege, melyet a debreczeni színészetnek

Nincs többé poloska.

A létező legjobb szer, melyet Schwartz Izsó föltalált, a Poloska halál, melylyel saját maga úgy a falakból, mint a butorokból a poloskát és annak petéit tökéletesen kiirtja. Meghívásra bárhova elmegyek s a legrövidebb idő alatt a Poloskát kiirtom, s mindent kellemetlenség nélkül dolgozom. SCWARTZ IZSÓ, Debreczen, Zugó-utca.

száz éves jubileumára mozdított, illetve szavalt el a Csokonai kör ünnepén. A Csokonai kör hálás kegyelettel fogadta ez értékes ajándékokat, ereklyetárába helyezte el, az ajándékozó urnónek pedig őszinte köszönetét fejezte ki.

* **Kossuth Lajos életrajzát**, amely verses alakban 1894-ben, a Csokonai nyomdában jelent meg s G. I. (Gáspár Imre) írta, igen sürgősen megvételre keresem. A füzet czimlapját Kossuth Lajos arcképe díszíti. A ki felesleges példánnyal rendelkezik, szíveskedjék azt egy Kossuth-ünnepet rendező bizottság számára átengedni. Z. L. A városi közlevéltárban.

* **Az urkocsisok pályatere.** A múlt esztendőben megalakult urkocsisok egyesülete kérvényt terjesztett fel a honvédelmi miniszterhez, melyben azt a kérelmet adta elő, hogy engedjen át a miniszter a gyalogsági gyakorlótérből 7 holdat az egyesület pályateréül. A honvédelmi miniszter a kérelem tárgyában értekezést folytatott a közös hadügyminiszterrel s a tárgyalás eredménye az lett, hogy az urkocsisok kérelmét teljesíthetőnek találta s a kérvényt további intézkedésig a tanácshoz küldte be. A gyakorlótérből a debreczeni ezredparancsnokság fog megfelelő helyet kijelölni az uri kocsisoknak.

* **Az iparos tanonciskolai felügyelő bizottság gyűlése.** Az iparos tanonciskolai felügyelő bizottság Bészler Károly tanácsnok elnöke alatt tegnap gyűlést tartott, amelyen az ipartestület elnökségét Tóth jegyző, a tanonciskolai igazgató képviselték. A tanonciskolai igazgatónak az 1902-1903. tanévre előirányzott költségvetését jóváhagyta a bizottság. Az iskola felépítését, az ipartestület átirata folytán megsürgetik a városnál. A tanoncok mulasztásait jövőre is az ipartestület fogja nyilvántartani. Az erre vonatkozó eddigi eszközöket és intézkedéseket helyeslő tudomásul vette a bizottság, melynek ülése délután 5 órától 7-ig tartott.

* **Tűz.** A Salétrom-laktanya mögött tegnap kigyuladt a hatalmas szemétdomb. Katonák és a kintinban lakók rohantak a tűzhöz és felőrai munkával lokalizálták a tüzet, melyből könnyen nagyobb veszedelem származhatott volna. A szemétdomb ugyanis éppen tövében van a laktanya hátsó részének.

* **Szarvasmarha kiállítás Földesen.** A hajdumegyei gazdasági egyesület a földművelésügyi miniszter támogatása mellett a hó 21-én Földes községben állatkiallítást rendez, a melyen szarvasmarhát minden hajdumegyei gazda kiállíthatja. A díjak a következők: I-ső csoport: Borjuval elővezetett kisborjas magyar fajú tehének. 1-ső díj 60 korona. 2-dik díj 40 korona. 3-ik díj 30 korona. 4-ik díj 20 korona. 5-ik díj 10 korona. II-ik csoport: 2 éves magyar fajú üsző borjúk 1-ső díj 60 korona. 2-ik díj 40 korona. 3-ik díj 30 korona. 4-ik díj 20 korona. 5-ik díj 10 korona. III-ik csoport: 1 éves magyar fajú üsző borjúk. 1-ső díj 60 korona. 2-dik díj 40 korona. 3-dik díj 30 korona. 4-dik díj 20 korona. 5-ik díj 10 korona. A bírálás megejtése után a kitűzött pénzbeli díjak, valamint a disz-szalagok a helyszínén azonnal kifognak a tenyésztőknek adatni. Az érdekelt gazdaközönség, kiállítandó állatait

a díjazás helyére a kiállítás napján reggeli 8 órakor vezeti ki, hogy azok az állatorvossal megvizsgáltassanak, — egyesületi titkár által jezyékbe vétessenek, megszámoztassanak, hogy a bíráló bizottság akadály nélkül elkezdhesse működését.

* **Önkétesek tisztí vizsgája.** A nagygyakorlatok befejezése után, kemény napok következnek a debreczeni házi-ezred önkétesekre. Szeptember 20-án megkezdődnek a tisztí vizsgák, melyek 26-áig fognak tartani. A nagyvárad 37-ik ezred önkétesein kívül a csabai 101, az aradi 33, a debreczeni 39 és a szegedi 46-ik gyalogezred önkétesei vizsgáznak Nagyváradon. — A vizsgálóbizottság elnöke Schléhmüller vezérőrnagy lesz, tagjai pedig Schmid alezredes, Vitstock kapitány iskola parancsnok, egy vezérkari őrnagy, két százados, valamint az önkétes iskola tanári kara. A kik a vizsgát sikeresen kiállították, szeptember 27-én már hosszú kardot és őrmesteri kitüntetést kapnak.

* **Debreczen segítsége a mosonmegyei jégkárosultaknak.** Mosonmegye törvényhatósági bizottsága az elmúlt hónapban jégkár által sújtott lakói részére segítséget kért Debreczen törvényhatóságától. A tanács utalt is ki segítséget az anyagiilag lesújtott lakosoknak. Mosonmegye alispánja tegnap érkezett leiratában köszönetet mondott a tanácsnak a segítségért.

* **Egy öngyilkosság történetéhez.** Magyar József szabómester szomorú tragédiájáról beszámoltunk már lapunkban. Ugyancsak ezzel kapcsolatban megírtuk azt is, hogy Magyar Józsefet főnöke nem iratába a betegségyező pénztárba és öt hétig orvosi gondozás nélkül kiállított a szegény ember. Minthogy az első tudósításban azt is jeleztük, hogy az öngyilkos szabó Sövényi István debreczeni szabómesternek is dolgozott, azt gondolhatná valaki, hogy ez a keményszivű ember Sövényi István volt. Tájékozásul megjegyezzük, hogy Magyar Józsefet száználmas betegségében a Katz-féle férfi ruha áruló cég hagyta magára. Pedig a cég éppen a Magyar József iparigazolványára kapott szabó ipari engedélyt s az ipariügyszólynál. Magyar mint a Katz cég üzletvezetője szerepelt. Az öngyilkosság után a szerencsétlen magyar árvák ügyét Sövényi vette kezébe s 68 koronát gyűjtött temetési költségre. A Katz cég volt üzletvezetőjének ekkor egy koronát utalványozott ki. Söt Sövényi István annyira buzgólkodott a szegény árvákért, hogy az árvaszék öt bizta meg az árvagyámi szép — de nagyon terhes tiszttel. Szóval nem Sövényi István, hanem a Katz cég bánt el méltatlanul Magyar Józseffel, a ki sokkal jobb sorsot érdemelt volna.

* **Iskolás leánykák,** mamák és tanítónők becses figyelmébe ajánljuk az iskola kezdetére nagyválasztéku előnyomdánkat, előrajzolt himző-mintakendők, mindenféle előrajzolt árúk, jó színtartó himző selymek, pamutok, selyem-pamutok, kötőpamut és horgoló czernák, gáz, kongre, jáva, oroszváson és himző posztószövetek, keresztöltés munkákban szenzációs ujdonságok. Füstös Testvérek, Piacz utca 12. — Egy tanuló felvétetik.

* **Tegnapi halottak.** Az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Tóth Ilona ev. ref. 7 éves, Kelemen János ev. ref. 3 éves, Kósa Mária ev. református 60 éves.

* **Humor az apróhirdetésben.** A Pesti Hirlap tegnapi számában a következő apróhirdetés jelent meg:

Kasszirnö

65 éves, alkalmazást keres budapesti kávéházban. Levelek „Éljen Széll Kálmán“ jellegre a kiadóhivatalba küldendő 20087.

Nesze neked Széll Kálmán! Ha nem kellett 18 esztendőss kasszatiúndér — lesz ezután hatvanesztendőss vén anyós, a likörök királynője. Mert hogy az összes budapesti kávéházak kapva-kapnak a 65 éves anyákon — az kétszerkettő négy. Ha ugyan ez egyszer nem lesz igazuk a félhivatalosoknak, a melyek nagy apparátussal czáfolják a kasszirnök alkonyát jelentő bölcös miniszteri rendeletet, amelyet mint mondják, Széll Kálmán azért vont vissza, mert ellenkező esetben a képviselőházi bufféban is 85 éves nőknek kellett volna a kiszolgálást teljesíteni. Ez ellen pedig Széll Kálmán pártja a végletekig menő elkeseredéssel tiltakozott. És Széll Kálmán mint bölcös pártvezér — a szabadelpárt bomlását megakadályozandó meghajította nyakát — és visszavonta rendeletét.

* **Kiss Béla és a Gotterhalte.** Kiss Béla cigányprimás tegnap bent járt szerkesztőségünkben és annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy igaz az, hogy elhuzta Nagy Szebenben a Gotterhaltét, de elhuzta többször a Hymnuszt és a Kossuth nótát is. — Egyben ünnepélyes fogadást tett, hogy soha többé nem fogja eljátszani a fekete-sárga nótát.

* **Az iskola és őszi idény kezdetén** ajánljuk házilag készített kitünő minőségű női- férfi- és gyermek cipőinket, valamint csizmáinkat következő mérsékelt árakban: Női- és férfi cipők 2 frt 50 kr.-tól felfelé. Leány-, fiu- és gyermek cipők minden árban. Mandel és Társa kizárólagos cipőüzlete Debreczen, Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház.

* **Elveszett egy görbe lábú Daxli kutya,** kávészinű, nőtény. Ismertető jele: mindkét lábán saskörmök vannak. Megtalálójára illő jutalomban részesül Czepléd-utca 22. szám alatt Szikszay Aladárnál.

* **Kiss Béla hangversenye.** Az Em-e kávéházban Kiss Béla cigányprimás, a ki a napokban érkezett haza az erdélyi fürdőkből, ma este hangversenyt rendez. — Kiss Béla ma esti érdekes hangversenyének műsorát a Gotterhalte nélkül állította össze. Bemutat egy pár szép új erdélyi magyar nótát, a melyet Debreczenben még nem ismernek.

TÁVIRATOK.

A zágrábi ostromállapot.

Budapest, szeptember 5. A Zágrábról érkezett jelentésekből arra lehet következtetni, hogy daczára az elrendelt ostromállapotnak, a zendülés még egyáltalán nem tekinthető elfojtottnak. A lakosság roppant izgatott s attól lehet tartani, hogy a szerbekkel kibékülvén, most már a magyarok ellen fog fordulni a horvát tulzók által fanatizált tömeg. A vasut-igazgatóság is gondolt

Asztalos József új rőfös- és női-divat áruháza

szeptember elején **megnyilik** Debreczenben, Kossuth-utca 4. szám alatt, (a Pénzügyigazgatóság épületében.)
Kéri a n. é. vevőközönséget, hogy vásárlásait tartsa fenn.

erre az eshetőségre és összes horvát-országi hivatalnokainak szabadj-gyet bocsátott rendelkezésér: azon czélból, hogy menekülhessenek az esetben, ha a mozgulom a magyarok ellen fordul. Magában Zágrábban a rögtönítelő bíróság megalakult és pedig Ferics törvényszéki bíró elnöklete mellett. Ugyancsak ma érkezett a városba *Bali Mihály* állami hóhér is. Tegnap délben a hirhedt horvát agitátornak Frank képviselőnek fiát is letartóztatta egy detektiv izgatás miatt, sőt vasra is akarták verni, azonban atyja közbenjárására szabadon bocsátották oly feltétellel, hogy egyelőre lakását nem szabad elhagynia. A Zágrábban működő szerb szintársulat is elmenekült a városból, mert horvát kollegáik erősen izgattak ellenük. Egyik szerb színész, valami Markovics nevű megkísérlette a horvátok haragját a szerbokről a magyarságra elhárítani, a mennyiben nyílt színpadról kiáltotta oda a közönségnek:

— *Forduljatok a magyarok ellen s akkor mi is sejtünk nektek!*

Szerencsére e felhívásnak egyelőre még nem lett foganatja. A közúti vasut közlekedés állandóan szünetel.

Üdvözlét Amerikából.

Budapest, szept. 5. Az amerikai magyarok ma táviratilag üdvözölték Rákosi Jenőt, a Budapesti Hirlap főszerkesztőjét, a Magyarország érdekében kifejtett lelkes működéséért.

Nyolozvanéves öngyilkos.

Budapest, szept. 5. Esztergomból írják, hogy Schwarcz Ferenc ottani kereskedő ma délután föbelötte magát. A nyolcvan éves agastyánnak az életuntság adta kezébe a halálhozó fegyvert.

Fiume a Kossuth-ünnepén.

Budapest, szeptember 5. Fiuméből jelentik, miszerint a fiumei Reprzentauza elhatározta, hogy deputációt küld a budapesti Kossuth-ünnepre s Fiume város nevében koszorut helyeztet Kossuth Lajos sírjára.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, szeptember 5. Széll Kálmán miniszterelnök ma egész késő estig tárgyalt az osztrák kormány Budapestre érkezett tagjaival. A tanácskozásról mindössze annyi szivárgott ki, hogy az autonom vámtarifa dolga okoz nagy nehézségeket. A „Neues Wiener Abendblatt“ jó forrásból írja, hogy a kiegyezési tárgyalásokat ez alkalommal sem fogják befejezni. A nevezett lap megjegyzi még azt is, miszerint nincs kizárva az a körülmény sem, hogy a kiegyezési tárgyalások teljesen megszakadnak, éppen ezért nem szabad vérmes reményekkel nézni a budapesti tanácskozások elé.

Egy híres tudós halála.

Budapest, szeptember 5. Berlinből jelentik, hogy Wirchow egyetemi tanár, kit

pár hó előtt ünnepelt az egész tudományos világ 80-ik születés napja alkalmából, ma délután két órakor meghalt. Halála óriási réss vétet keltett.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Fordulat a gróf Stadion-ügyben.

A debreczeni törvényszék döntése.

Szeptember 6.

(*Saját tudósítónkt !.*) Gróf Stadion ügyét talán mindenki ismeri az országban. Stadion György gróf igen kalandos életű uri ember volt néhány évtizeddel ezelőtt.

A hetvenes évek elején Szilágyvármegyében, Hidvégen volt neki valami apró birtoka, amelyből nem tudván megélni, rengeteg adósságot csinált. Ugy ismerték ekkor szerte az országban, mint iparlovagot, a ki adósságtörémzésre utazik csak.

Stadion gróf 1873-ban, tehát 30 évvel ezelőtt átadott Adler Jónás szilágyosmlyói terménykereskedőnek egy 8000 és két 6000 forintos váltót, miket Adler magánál tartott s később értékesített. Ekkor nem tudott volna pénzt szerezni a váltókra, mert akkor szerte hangoztatták:

— Stadion grófnak egy rizma váltója nem ér egy piczulát.

Stadion a váltókat később visszakérte, de Adler nem volt hajlandó e kérésnek eleget tenni. Így került pörre a sor, melynek folyamán Stadion sikkasztással vádolta Adlert. A törvényszék és tábla felmentette a vádlottat, a kuria ellenben, tavaly hozott döntésével bünsnek mondotta ki Adert a sikkasztásban és ezért nyolcz havi börtönre ítélte őt. Ez az ítélet ország-szerte nagy meglepetést keltett.

Stadion mindig azt hangoztatta, hogy ő pénzszerzés czéljából adta át a váltókat Adlernek, a ki viszont állította, hogy adósságtörlesztés fejében kapta azokat. Ezek az érvelések döngették egymást három évtizeden át. Ez idő alatt (a nyolczvanas évek végén) Stadion gróf nyolczvan milliós hitbizományt örökölt s ma mint örgróf s a család majoreszkója az ausztriai Chodenschloss kastélyban lakik és talán el is felejtette ezt az ügyét.

Adler tavaly két hónapig ült a debreczeni törvényszék börtönében. — Ekkor a törvényszék ideiglenesen szabadlábra helyezte őt, mire Adler dr. Bakonyi Samu ügyvéd, országgyűlési képviselő utján pörének újra felvételét kérte. Azóta állandóan folyt ez ügyben a vizsgálat s annak eredménye alapján tegnap volt újra tárgyalás a harmincz éves ügyben.

Közvádoló dr. Udvarhelyi alügyész volt, védő dr. Bakonyi Samu képviselő. Replikáltak sokáig s előszedték minden fegyverüket, hogy érveikkel a maguk

véleményének elfogadására bírják a törvényszéket. Bakonyi kérte a per újra felvételét. Az ügyész ellenezte ezt.

Dr. Szeőke elnök öt órakor hirdette ki a törvényszék ítéletét. Érdemleges ítéletet nem hozott a vádtanács, de döntésre mégis a védelem álláspontjának méltánylása felé gravitál, amennyiben a törvényszék a legujabb tárgyalás során a védelem részéről felhozott bizonyítékokra vonatkozólag elrendelte örgróf Stadion Györgynek Ausztriában, az illetékes bécsi bíróság előtti sürgős kihallgatását.

Ez a Stadion—Adler-féle hirhedt ügynek legutolsó mozzanata. Stadion gróf ma már bizonyára nem fog vádolni oly hévvel 40000 koronájáért, mint tette azt huszonöt évvel ezelőtt. Ma már majoreszkó s kikaczagja azt a boldogtalan halandót, ki azt meri mondani, hogy valaha egy rizma váltója nem ért egyetlen piczulát sem.

§ **A késelő János.** Babotán János szoboszlói atyafi a hevesvérű emberek fajtajából való. Három izben ült már lopás miatt a börtönben, tavaly aztán egyet gondolt s növelni akarván jó hírét, kirándult Mikepércsre, hol beült egy korcsmába. Itt valaki belekötött, János dühös lett, kergetni kezdte az ismeretlent. Szaladt, rohant az utcán, amikor elébe került Bränner Károly Hidvéger Mihály cseléde, aki éppen vizet hozott a kútról. Jánosnak mindegy volt, akárki van előtte, mert nagyon dolgozott benne az ital. Kirántotta a kését s oldalba szurta a szegény Brännert, aki husz napnál tovább nyomta e szurás után az ágyat. A törvényszék egy havi börtönre ítélte a késelő Jánost, a ki egy hét mulva vonul be börtönébe.

§ **Ha a szoboszlói virilis mulat.** Futó András nemzeti uram egyik leggazdagabb embere Szoboszlónak. Ugy tudjuk, virilista is a maga szűkebb pátriájában. Futó András tavaly korcsmai mulatozás közben felszólított egy közrendőrt, hogy igyék vele. A rendőr nem volt erre hajlandó, mire Futó uram hatalmas pofonnal tisztelte meg őt. Kijelentette különben a nemzeti ur, hogy pofonvágná ő most a kapitány urat is, amilyen kutyakedvben van. A debreczeni törvényszék hatóság elleni erőszak czimén 8 napi fegyházra ítélte Futót a pofon miatt. Az elítélt felebezett.

§ **Jövöheti bünygyi főtárgyalások.** szeptember 9-én, kedden: Bozsolják Sándor ellen, súlyos testisértés büntetéseért. Szentkúti Árpád s társa ellen, lopás büntetéseért. Nagy Márton s társa ellen, lopás büntetéseért. Kovács Zsófia ellen, lopás büntetéseért. — Szeptember 10-én, szerdán: Gleich Zsigmond ellen, sikkasztás büntetése miatt. Székely Mihály s társa ellen, közokirat hamisítás büntetéseért. Ifj. Kertész (Kóhn) Márton ellen, vétke bukás miatt. Hassander János Adolf ellen, lopás büntetése miatt. — Szeptember 11-én, csütörtökön: Kemény Emil ellen, becsületsértés vétsége miatt. Molnár Imre ellen, gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége miatt. Harsányi Sándor ellen, sajtó utján elkövetett becsületsértés vétsége miatt. — Szept. 12-én, pénteken: Chamisz Izrael s társa ellen, hamis pénz család használatáért. Zöld Sándorné s társa ellen, lopás büntetése miatt. Kun Teréz ellen, gyermek ölés büntetése miatt. — Ugyanaznap ítélet hirdetések.

INGATLANOK FORGALMA.

Leskó István és neje Kovács Eszter veszik a debreczeni 7985 sztkvben 3889/13 hrsza. foglalt 160 $\frac{1}{2}$ ööl majorsági föld ház helyet Kacz Lajos és társaitól 700 kor.

Bányi János és neje Kis Eszter veszik a debreczeni 7985 sztkvben 3888/46 hrsza. foglalt 160 $\frac{1}{2}$ ööl majorsági föld ház helyet Kacz Lajos és társaitól 963 kor.

Neuhauser Lajos és neje Graff Terézia veszik a debreczeni 3449 sztkvben 3818 hrsza. foglalt 535 ööl Csapókerti szőlőt özv. Mahlmeiszter Adámné Bartha Juliánától 1360 kor.

Tóth István és neje Német Mária veszik a debreczeni 443 sztkvben foglalt Bercsényi-utca 22. sz. házat Nagy József és neje Király Juliánától 2950 kor.

CSARNOK.**Az őrangyal.**

Regény.

Írta: **Than Gyula.**

Folytatás.

Bátran, büszkén lépett a szobába. Tekintetét pillanat alatt végighordozta a násznépen. A szive nyugalma állott helyre, mihelyt Láncazt és Palit felfedezte a társaság tagjai között.

Hortoványi Pali rögtön felfedezte a veszedelmet. Halotthalvány lett. Egész testében reszketett, mikor a mellette ülő Láncaznak odasugta:

— Vége a házasságnak. Nézze principális ur, az a nő, aki megvádolt bennünket, akit az ügyvéd ur lelőtt... Irgalmas ég, mi fog itt történni...

Láncaz megkapta a Pali reszkető kezét s a fogai közül sugta oda neki.

— Szerencsétlen, légy erős, még elárulod magad. Itt csak a vakmerőség használ s te tudod, hogyha vakmerőségről van szó, akkor bátran és biztosan állok helyt.

Geszterédy Teréz miután végig hordozta tekintetét a násznép tagjain, az anyakönyvvezető felé fordulva tette fel a kérdést.

— Uram! Szives felvilágosítását kérem. Megtörtént-e a házasságkötés?

— Nem! — kiáltott szavaiba Teréz asszony, még mielőtt az asszakönyvvezető szólhatott volna.

— Nem történt meg, — erősítette az anyakönyvvezető. — Különbem miért kíváncsi erre asszonyom. Talán ön is a násznéphez tartozik?

— Nem!... De az igazság és a becsület hozott ide. Önnek meg kell engem hallgatnia. Két bűnös és két ártatlan angyal sorsa dől itt el. Azok büntetése, ezek boldogsága van az ön kezében. Várjon uram és hallgasson meg.

(Folyt. köv.)

Törvényesen megengedett Internátus. Állatorvosi tudakozó intézet

Bécs, I. Vorlaufstrasse 4.

Felvilágosításokat ad a **tenyésztés módjairól**, a **Jarványok meggátlásáról**; tanácsadás mellett **közbenjárással** szolgál. **Kérjen ön ingyen prospectust!**

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czimemre Debreczen Varga-utca 20 ik szám intézendők.

1032
1902 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 1778/2 1902 számú végzése folytán közhirre tétetik, miszerint Rosenthal Jolán részére Ecsedi János és neje debreczeni lakosoktól 330 kor. tőke, ennek 1902 évi május hó 26 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 88 kor. 23 fill. perköltség erejéig 1902 évi jul. 3 és 4-én biróilag le- és felülfoglalt és 1520 koronára becsült gazdasági eszközök, butorok, széna és egyéb ingóságok 1902. évi szeptember 15-én d. u. 3 órakor a Bánkon kezdetét vendő és szeptember 16-án Debreczenben Erzsébet-ut 8 sz. a. d. e. 8 órakor folytatva megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen 1902. augusztus 20-án.

Bódogh Zs.
birói kiküldött.

Csemegeszőlő

piros és fehér Chasselas, Császárkörte, Erdélyi vajonc és pergament körte árusítás nagyban és kicsinyben. —

Csemegeszőlő szétküldés bel- és külföldre postán és vasúton megbízás szerint pontosan teljesítetnek, számos megrendelést kór:

Váray József,

kereskedése, Debreczen, városi ujbérbház.

Megérkeztem!

Egy kiló pléh edény **70 kr.**

A tisztelt háziasszonyokhoz!

Tisztelettel bátorkodom tudomására hozni, hogy

Debreczenben,

Simonffy-u. 7. sz. uj piacon

vas-, zománcozott bádóg-edény

és konyhaeszköz-raktárt

rendeztem be.

Mint hogy az árut a

lehető legolcsóbb áron adom el, szives pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Hrnecek József.**Legolcsóbb és legnagyobb****Czipő-áruház****Neumann Testvéreknel**

a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség becses figyelmét felhívni dusan felszerelt, házilag készített férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszintén ujjonnan érkezett divatos férfi és flu

kalapok,

valamint más uridivat cikkek nagy raktá runkra, mely cikkek feltűnő olcsó árak ban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését.

Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Vasutasok és vaggongyári munkások figyelmebe nagy választék saját készítésű férfi csizmákból.

Minden külföldinél jobbak és olcsóbbak!

A „Debreczeni Vasöntöde és Géplakatosság“

aranyéremmel kitüntetett ók szerkezetű, erőátvitteles

Borsajtói és Szöllőzuzói.

Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a hadházi utcában.

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Két úri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40. sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Használt jó karban levő állványok és asztalok a kereskedelmi és iparkamaránál eladó. Értekezhetni a hivatalos órák alatt.

Inteligens uri családnál külön szobával teljes ellátást keres egy tanítónő. Czim a kiadóhivatalban.

Ügyes kalapdiszítónő azonnal fölvetetik Krausz Henriette divattermében Kossuth-u.

Ugyveddi irodát sürgősen keres III. éves joghallgató. Esetleg egész napra. Czim a kiadóban.

Hivatalnok választ kér! Hol? mikor? mutatkozhatom be.

Zongora órákat ad uri házaknál egy uriaszszony Csapó-utca 45.

Jámor Zsigmond kárpitos-műhelyét és lakását áthelyezte Csók-utca 6. szám alól Csillag-utca 19. szám alá, saját házába. Kéri a n. é. közönség becses pártfogását.

„Barátság 100” levele van.

„Mirtuska” választát kéri Fene-gyerek.

„Japán” levele van a kívánt helyen.

Arany-János-u. 9. sz. házban egy fehér stilszerű szobaberendezés, mely 2 sifon, 2 ágy, 1 éjjeli szekrény, 1 asztal és egy trimó-ból áll, jutányos áron szabadkézéből eladó.

Házi koszt kapható Perczes utca 18 szám alatt.

A Gutifalóger mellett 17 hold föld tanyával kiadó. Értekezhetni Péterfia utca 65 sz.

Társat keresek egy jó menetelű üzlethez, czim a kiadóhivatalban.

3 pár egészségi kötött térfi-harisonya 79 kr. 3 pár szintartó fekete kötött női harisonya 75 kr., kötött gyermek harisonyák igen jutányos áron beszerezhető MÁRTON GYULA üzletében, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Tanuló felvétetik Komáromy József papirkereskedő könyvkötészetébe. Piacz-utca 12.

Tanuló felvétetik Gasparik Antal óráshoz Piacz-utca.

A teglaskert II-ik járásán, akapuhhoz közel 913 öl fekete szántóföld, tengeri terméssel együtt eladó. Értekezhetni lehet a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárnál,

Blatner Gyula üveg és porcellán nagykereskedésében hibás, megvakult tükrök újjá beöntése felvállaltatik. — Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Zongorák, pianinok bérbe kaphatók Schmidt S. zongora és hangszeraktárában.

Eladó ház Arany János-utca 62 sz. sarok épület jó menetelű üzlettel.

Pillanat alatt száradó szobapadlóackok, parket viaksz stb. legolcsóbban beszerezhető Fazekas Kálmán festék és petroleum kereskedőnél, Hatvan utca 4 sz. (Koszorus ház.)

Steiner Jakab városi állatorvos lakik, Csapó-utca 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

Sámsoni kertben két nyilas jó karban levő szőlő pajtával eladó. Értekezhetni: Csapó-u. 66.

A városhoz közel a fekete újföldön 10 kat. hold föld tanyaépülettel jutányos áron eladó, bővebbet a kiadóhivatalban.

I-ső II-ik osztályu tanuló oktatásra csekély fizetésért elvállalok. Csillag-utca 20.

Ingyen kap minden tanuló 25-50 nevére megnyomva, ki papírüzletben szerzi be iskolai szükségleteit. Horovicz Zsigmond, Piacz utca 66.

KOSSUTH LAJOS

1 születésének 100-ik évfordulója alkalmából a rajzszerinti omlékképet készítették az országos bizottság által elfogadtatott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellé ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izléses szép és tartós kiállítása mellett oly olesó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán főtéri üzletében, ára 24 fillér (12 kr.) Ismételőknak kedvezmény.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palaczk ára 1 frt. 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer keménypadló számára. 1 köcsög ára 60 kr

Arany-fénymáz

képketerek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Clasur“-fénymáz

Legjobb szer mozdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonni befestésére. 1 doboz ára 45 kr.

Mindenkor kaphatók: SZENT-KIRÁLYI TIVADAR cégénél Debreczenben.

Eladó ingatlanok.

1.) Debreczenben, a Tóczós kertben II. járás 60 szám alatt fekvő és Konrad Gyula tulajdonához tartozó 1 hold 1192 ööl szőlőskert függő termésével együtt, akár egy tagban, akár részletekben — nevezetesen

a) 20 sor szőlő 1200 forint

b) 20 sor szőlő 1200 forint.

c) 30 sor szőlő 2200 forint (a füves út mellett)

d) az épületekkel ellátott önálló terület pajtákkal és mellékhelyiséggel együtt 1200 forintért, megjegyeztetik, hogy ezen kertben jelenleg is, még vagy 30 min. veres szilva, (mm. 6 forint) van eladó. Értekezhetni a helyszínen a tulajdonosnál a fent irt kertben.

2.) Debreczenben a Pallagon egy kis épülettel ellátott tanyaöld, (16 hold és 1031 ööl) 8000 forintért, (16000 korona.)

3.) Ugyancsak Debreczenben az Ondódon a Széchenyi-utca 50. sz. a. fekvő házhoz tartozó (9 hold 1200 ööl) szántóföld 4500 forintért (9000 korona.)

4.) Ugyancsak Debreczenben, az Ondódon az Arany János-utca 59. sz. a. fekvő házhoz tartozó (5 hold 850 ööl) szántóföld 2800 forintért (5600 korona.)

5.) Nyiregyházán, Vizi-utca 21. sz. a. egy faszindelyes csinos kis ház 4500 forintért (9000 korona) eladó és pedig részletfizetésre is a betáblázott terhek átvételével.

Értekezhetni a tulajdonos Konrad Gyulával, Debreczenben, akár a fent említett Tóczós kertben, II. járás 60. szám alatt, akár Arany János-utca 59. sz. a.

Jánossy József és Társánál

Leszállított határozott áron beszerezhetőek:

Batistok, Zeffirek, áttörött mosó kelmék, Cosmanosi szintartó Indisch foulard szavana, Dou-sches satinnok.

Több ezer méter maradékok

==== féláron. ====

Főter, a főtőzsde mellett.